

DOBROGEA JUNĂ

Dobrogea a Dobrogenilor

Director: CONSTANTIN N. SARRY

ABONAMENTE:

Pe un an 40 Lei — Pe 6 luni 20 Lei
Anunțuri și Reclame după învoială

ORGAN NAȚIONAL DOBROGEAN

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:
BUCUREȘTI. — STR. PĂTRAȘCU-VODĂ, No. 4
Manuscrisurile nu se înapoiază

Un Dobrogean despre Dobrogea

Noroc... porcesc!

Literare

Guvernauții regimului trecut au arătat Dobrogei și locuitorilor ei, timp de patru decenii, o atitudine al cărei fond este prea bogat în învâlmășite, spre a nu-l fixa un moment.

Cele două partide istorice de guvernământ, diferite ca aspect dar cu concepții generale și mijloace de acțiune identice în fond, ne-au refuzat timp de trei decenii dreptul de a ne bucura de aceleași legi ca și cei din regat, socotindu-ne incapabili și lipsiți de maturitate politică, și ne-au menținut sub regimul unor legi excepționale, sub egida cărora trebuia să se cultive și clemente legătura sufletască cu toți Românii.

Această stare de lucruri constituie o isbitoare greșală, pe care *afili* au sesizat-o și speculat-o în dauna noastră. Măsura aceasta a fost nu odată justificată de dănsii prin nelămurirea în conglomeratul etnic al miciei provincii, căruia, spre a-l apropia totuși, i s'a refuzat ori-ce credit și s'a menținut în unica stare menită a perpetua oarecari inevitabile asperități.

Nu acesta este însă adevărul motiv al acelei politici, și am fi prea naivi dacă am afirma și noi, cari cunoaștem de aproape reala stare de lucruri de aci, că pretextul invocat pentru neglijarea voită a operelor de consolidare sistematică culturală și economică a Dobrogei în interval de patru decenii, ar fi cel adevărat. În adevăr este suficient a pătrunde în fondul doctrinei de guvernământ a partidelor în chestiune, spre a găsi explicarea cunoscută de toți, banalizată chiar, dar necesară spre a o fixa încă odată celor direct vizati: *interesele de stat au fost totdeauna văzute prin prizma intereselor de partid*, realizarea unora a fost în funcție directă de beneficii materiale, avantajii, coînteresări, etc.

Nu am asistat zadarnic timp de trei decenii la comedia jucată cu atâta candoare cinică de cele două partide istorice: după un deceniu de pregătire directă la școala lor, sîntem conștienți că aci, *la noi*, sistemul nu și-a găsit teren propriu de dezvoltare.

În mozaicul etnic atât de variat al Dobrogei nu a existat o acțiune unitară pe toate terenele, convergând spre cultivarea ideii românești ca bază fundamentală a progresului general, și cimentarea legăturii sufletesti cu ceilalți Români s'a lăsat în voia hazardului, în ciuda programelor sacro-sancte ale politicienilor noștri.

Și totuși ceeace nu au voit și nu au fost capabili a înfaptui uni, s'a realizat într-o mică măsură prin fatala evoluție a timpului. Și când nevoia i-a silit să afirme dreptatea revendicărilor noastre asupra Dobrogei și prin opera de cultură și civilizație românească înfaptuită aci, au afirmat în ciuda evidenței unui trecut de negațiune și corupție, că minuscula operă a evoluției, s'a transformat în grandioasă operă de civilizație, progres e.c., realizate printr-o muncă încordată, voită, înțelept elaborată de înțelepții ocultelor și culiselor de partid. Și sînt unii naivi — chiar dintre dînși — cari cred!

Decenii întregi, Dobrogea a fost considerată ca loc de surghiun pentru toți naufragiații sau disgrațiații partidelor. Administrată vreme îndelungată, mai ales nordul Dobrogei, de elementele cele mai detracate și nepregătite pentru opera dificilă și special de g-ca ce se impunea aci, a propășit în limita posibilității maxime, datorită aceleiași populațiuni „lipsite de maturitate”, care s'a dovedit totuși a fi fost ordonată, harnică, independentă și mai presus de toate, conștientă de puterea solidarității comune, de rolul ei aci.

Dacă astăzi situația acestei provincii este atât de desperată, în cât nu se poate compara cu nici un alt ținut românesc în această privință, o datorim în parte unui viclu fortuit de împrejurări, dar într-o oarecare măsură și anume atât cât evenimentele au permis a se manifesta, inconștienței și corupției partidelor de până eri. Opera de reclădire care începe acum, va fi în unele direcțiuni cu mult mai grea ca în alte ținuturi, pentru că va avea de completat și lipsurile neplinite de administrațiunea vitregă de 40 de ani, lipsuri cari ar pune o într-o poziție de inferioritate.

Știm însă precis ceeace vrem, în ce direcțiuni și în ce ordine urmează a ne concentra forțele, spre a asigura o reconstituire quasi-normală a Dobrogei, posedând însă și cel mai prețios dar oferit de împrejurările grele prin cari am trecut: *stăpîni în propria noastră casă*, pe care înțelegem să ne-o clădim așa după cum o impun interesele noastre proprii, și nu văzute prin ochii oficialilor, caselor rurale, cazinourilor și altor instituții de „cultură” similare, produse ale unui regim trecut pentru totdeauna în domeniul istoric.

În numerele viitoare, voi studia exclusiv situația economică a Dobrogei, bogățiile ei naturale, perspective de viitor, utilizarea în ordinea necesității locale a unor anumite bogății, industrializarea agriculturii etc.

Com. Carol I Crist. Leu

CRĂMPEIE

Prin târziu, ah, prea târziu.

D. Ion Berberianu a făcut să reapară „Liberalul Constanței”, pentru că spană fostului d-ște primar, tot ceeace nu i-a spus tu călătatea sa de „ajutor”, în mod public și în vreme.

D. Berberianu încearcă o reabilitare țării și înțuită, fiindcă opinia publică vede în scrisurile d-ștale „copleșite” aplicate „leului imbatrănit”.

Mal smercherii

Șmocheat d. Grigore Petrescu, socotind p-apara libertății deplină poporului, a încercat scrierea sa în „Liga Poporului”. Consiliul acestuia s-a cerut adesea întregul d-ștale familiii, cu glozi ca tot.

Evaluamentele vor confirma în curând arătările subsemnate.

Dolbăș

Vitejii Dobrogeni

Un Monument la Hasidulac

O „pană” de automobil ne-a oprit, în drumul nostru vertiginos spre Basarabia, în fața unui monument, atrăgător prin modestia lui, din mijlocul satului Hasidulac.

E o cruce, care nemurește numele vitejilor din acel sat, căzuți în războiul fărâșit Românului Mari, iar soclul acoperit de veșele oșmentele ostajilor fără nume și fără număr — printru ele și acela al Colonelului Magheru — găsite în câmpul din jurul aceluiași localități, care a fost martor mut și trist la luptele îndârjite date de trupele noastre, în retragerea durerăoasă din toamna anului 1916.

Monumentul — cel dintâi de acest gen în Dobrogea — a fost ridicat din inițiativa înimosului notar din localitate, d. Hristu Melide și prin osârdia publică a locuitorilor aceluia sat, fără deosebire de origine și naționalitate, în capitală cărora s'au franțușat Trandafie, în chip și la nume.

Locurile oșmentelor vechi erau cunoscute, prin îngrijirea fostului primar Osman Gafar, care a avut durerăoasă și îngrozită sarcină de a le înhuma la vreme.

Am mai avut „pană” pe drum, până la Bazarjic, dar nicăieri o altă recreare sufletăscă, ca la Hasidulac.

CE-SAR.

De ce să nu-l zicem norocului liberal românesc, pe nume, oricâte susceptibilități am atinge în sânul și în periferia acestui partid!

Norocul acesta, dovedit în toate întreprinderile respective, care, totuși, n'au nimic „comun cu politica”, — s'a făcut simțit și cu ocazia tragerii la sorți a delegațiilor contribuabililor, cari urmează să figureze în comisiile de evaluare a pagubelor de război mai mici de 50.000 lei. Astfel la Constanța a eșit din urnă d. Andronescu, la Medgidia d. Costică Golea, la Hârșova d. Costache Oancea, la Mangalia d. Stoia, la Cogealac d. Costache Vlădeanu și așa mai departe.

Acelas lucru, și la comisiile județene de despăgubiri, unde Norocul a desemnat pe d-nii Nicolae Popa și Al. Roșculeț.

Un singur lucru ne surprinde: cum roata acestui noroc porcesc, n'a prins în angrenajul ei și pulpana hainel d-lui Aliverișteanu, care, în materia aceasta, a dovedit a fi superior d-lui Al. Constantinescu-P., unchiul și „xodia” d-lui Purcel Oprescu.

AL. BUTU.

RETEVEIE

Nu se potrivește, dar i-adevărat!

Simpatiful și inteligentul meu amic Paul Protescu, clădit să explice campaniile ce se duc împotriva persoanei sale, declină deantul sentențios:

— „Nimeni nu dă cu ciocanul într-un plop, ci numai în mărul plin de fructe”.
— De, amice, îl replică interlocutorul, pe acelaș ton. Lumea mai dă cu ciocanul și în mgarli!
GEANABET

Doleanțele pescarilor

Pescarii din Dobrogea și sudul Basarabiei, întruniți acum câteva zile în congres la Galați, după două zile de debateri, au votat următoarea moțiune, cuprinzând 12 deziderate:

- 1) Desființarea cotel.
- 2) Desființarea opririi pescuitului în Aprilie și Mai.
- 3) Reducerea dijmii la 20% pentru Dunăre și mare și 25% pentru balta.
- 4) Dajma să fie în natură.
- 5) Desființarea măsurării peștelui.
- 6) Desființarea concesiunilor.
- 7) Desființarea contractelor pentru facerea colibelor și adăpostul pescarilor.
- 8) Desființarea contractelor și adevărilor.
- 9) Material fără plată pentru colibe și stof pentru loc.
- 10) Închiderea și deschiderea bălților să se facă de pescari sau după indicația lor.
- 11) Permisele de pescuit fără plată.
- 12) Comerțul liber.

Un partid tare

Fără îndoială, cel mai tare partid politic din Constanța nu e astăzi altul decât „Liga Poporului”.

La genul militar al d-lui comandor Toescu, tactul d-lui Turbatu, corectitudinea metalică a d-lui Berea, austeritatea de moravuri a d-lui Savu și ingeniozitatea d-lui Ghibănescu, adăugându-se inteligența d-lui Teodorescu-Malacu, dârnicia d-lui Beiu, flexibilitatea d-lui Grigore Petrescu și cinstea fostului pensionar al arestului preventiv din Constanța, Codăria de la Hasidulac, — „Liga Poporului” din Metropola Dobrogei, a devenit astăzi o formidabilă putere politică, căreia nu-i va putea rezista nici cunoscuta rigiditate a fostului ei aderent și întemeietor, d. căpitan Șteflea.

Afluința aceasta de noul aducțiuni a unor oameni destul de vechi, a justificat interviul de deunăzi al d-lui Argetoianu, care proclama „Liga” drept o „biserică”, care are deschise porțile pentru toți păcătoșii, că: intră să se pocăiască”.

De cât numai, că la un moment dat, vor năvăli atîrta „păcătoși”, în cât nu va mai fi cine să le citească molita de deslegare.

Scrutator.

DIN CAPTIVITATE

Serisori pentru mai târziu

COPILULUI MEU

III

Pe o scrisoare-a mamei tale primii și-a în iscalitura, Executată cu sfilă și caligrafică măsură. Vrei să-ți destăinuși simțământul ce-am încercat în clipa cea? O colosală vanitate mă copleșise în idee, Că de acuma înainte, pot zice c'am urmas pe lume Și că de-odată cu-a mea viață nu se va stinge și-al meu nume... Iar în mândria mea naivă mă și credeam un împărat, Ce-și vede tronul de mirire printr'un fecior asigurată!

E-un sentiment firesc acesta, cu rațiunea lui adâncă, Ce deslușit se proiectează din anticele timpuri încă Și care 'n culele de suflet, ori în grimasurile feței, Păstrează germenele de viață și al perpelurii speței. E mistica transmisiune a procrării forțelor, Redată sugestiv și plastic în vechea „Goan'a torțelor”.

Văzându-ți semnătura, dragă, mi s'a părut că te-am în față, Atât te cuprindea pe tine, atîta exala ea viață! Tu nici nu poți ca să-ți închipui, deși nu are ochi și gură, Că mult destăinuie însă și căle-ascunde-o semnătură! De-mi fructul și dela distanță am să-ți arăt precia și pomul, — De-mi semnătura și îndată îți voi descrie cine-i omul. Iscalitura ordonată n'o are un dezordonat, Iar una prea încornorată trădează pe-omul afectat, Călpăbul și nevropatul, ei ambii scaltat semează, Citeț și sigur ischlește un om cu mincia veșnic trează.

De vrei să mă ascuți, băete, primește sîntul meu și lată: Țin ca să ai o semnătură izbăvii și regulată. Nu poți să-mi tîlmăcești dorința? Să-ți deslușesc tot ce misterul: Cercând ca să-ți formezi, tu, scrisul, îți modelezi și caracterul! Tot în privința semnăturii mai am vre-o câteva cuvinte: Când o să-ți pui iscalitura, să judeci cu luare-aminte, Să nu-ți dai numele în grabă, ușor, precum ai da părerea: Iscalitura angajează onoarea, viața și averea! Semnând muji oameni au păit-o chiar dintre cei mai circumspecți... Odată însă odată dânsa, s'o aperi și să-ți-o respecti!

Tot scrisul tău, băiete dragă, să-l onorezi cu semnătura, Chiar dac'ar fi ca să-ți atragă din partea oricărui ura. Repudiaz' anonimatul: oriunde el ar fi să fie, Invăluiește o minciună, mărechează o politronerie! Să-ți ai curajul faptel tale și al opiniunilor drepte, Oricâte sulți inamice ar fi spre tine ai se 'ndrepte. Bărbatul curajos și harnic parvine după căji-va ani Să fie-apreciat, băete și respectat chiar de dușmani! Intreaga-ți genealogie de nici un laș nu pomeneste: Ai sânge „delibaz” în tine, un cep ce nu se poconește, Coloana vertebrală dreaptă, și din strămoși și din părinți, — Deci caută, oriunde și-oriunde, ca nu cumva să te desmînți!

Tu moștenești, s'o știi, un nume prea susceptibil de iscodă, Un nume care, cum vezi, n'are naționalul „escu” 'n coadă. Și într-o țară ca a noastră 'n care numele e totul, În care un hrisov din vremuri asigură pe idiotul, În care constituțiunea a suprimat din privilegii A consinții moravuri însă ce 'ntrec cu mult puterea legii, — O țară 'n care nu te întreabă: „Ești om cu minte, om de seamă, Ești om cinstit, ești un om de muncă?” Ci pur și simplu: „Cum te cheamă?”

În țara noastră, află, dragă, și se va face mult venin, Fie că moștenești un nume ce multora le e „străin”! Să nu te impresioneze! Acelora care în șapte Te vor bărbi sau te vor rîde, să le opul, băete, fapte! Să fii Român în gând și 'n suflet și să-ți lubest, băiete, țara, Așa cum te lubest pe tine. Să nu te turbure ocară! E-o țară binecuvîntată; e țara lăptelui și-a mirelei! Și nu ei să-i atribui vina usurpatorilor Puterei!

Păstrează-ți numele, tu, dară, străin ca sunet și ca formă Ș'embracă-ți inima și vorba în românească uniformă... Un individ care-și reneagă pe mama lui adevărată Nici mama lui cea adoptivă nu va cinsti-o niciodată! Nu sunt de loc Români aceia, cari încetează de-a fi oameni!

Urmează mi felul de vedere, — chiar dacă 'n altele nu-mi sameni, Și caută-ți de datorile făr' a-ștepta recunoștința, Iar recompensa faptel tale să-ți-o găsești în conștiința!

Const. N. Sarry

Mina Pernic, Iunie 1917.

PREDȘII DOBROGENI

Comunicarea s. Sale, Pr. Petre Ianculescu, Deputat de Tulcea

Am onoare a depune pe biroul dumneavoastră, adresată d-lui Ministru al Cultelor și Instrucțiunii, cu privire la doleanțele Clerului Dobrogean, hirotonisit și instalat în Dobrogea, în virtutea legii Clerului mirean și seminarilor, din 1893.

La întâi Aprilie viitor, se împlinesc 27 ani dela punerea în aplicare a legii clerului mirean, prima lege care a înbușat într-o cântă soarta acestei clase, scoțându-o de sub tocmeala cu enoriașii, prin modestul salariu, acordat după puterile financiare ale Statului pe atunc.

În acel timp ne găseam mulți absolvenți ai seminarilor de gradul I, eșii de prin seminarul de câte 3, 4 și 5 ani de hirotonisii din diferitele împrejurări. Parte dintr'aceștia, văzându-ne amenințați de a fi loviți în viitorul nostru, pentru care am muncit pe laudăle seminarilor și pentru care nu mai pupa și pînă în noștri au făcut sacrificii materiale, e: am hotărât a ține Dunărea, prin hirotonisirea la parohiile vacante, destul de numeroase, dar aproape toate lipsite de biserică noi ci numai vechi, făcute din lemn și fără turle, așa cum îngăduise stăpanirea Otomană celor stabiliți aici a-și le face.

Aici am găsit un ogor înțelenit, deschițându-ne un vast câmp de activitate pastorală sub toate raporturile. Am găsit un cler îmbrățnit mai mult prin munca fizică a cămpului, preoți Bulgari, Ruși

1) Devenit art. 50 din Legea modificată în 1906

TURTUCAIA

Răspuns d-lui General Aslan

de General I. BASARABESCU

III

Până la 22 August seara, se vede lămurit că acțiunea d-lui Comandant al armatei 3-a gravita mai mult spre Est (Bazargic) decât spre Vest (Turtucaia) unde era periculos mai mare, și de care era avizat prin rapoartele care-i sosiser...

Degajarea acestei zone de inamic, nu se putea obține decât prin lupte; sau cum ar zice d-l General Aslan, prin acțiuni militare, frază care o întâlnim aproape în toate ordinele d-sale.

În acest scop s'au format cele două detașamente, unul comandat de Colonelul Paulian, în direcția Ajuțar (20 km. sud de Siliștra), cellalt comandat de colonelul Condescu, în direcția Hasklo-Doimștar (sud-vest Siliștra).

Aceste detașamente au început mișcarea lor ofensivă, în dimineața zilei de 23 August 1916.

D-l General Aslan, afirmă că ordinul 146, menționat mai sus, este o probă de intențiune ce avea, de a utiliza șoseaua Turtucaia-Siliștra în vederea unor operațiuni ulterioare.

Înțeleg că acest secret să fi fost păstrat în acel moment, dar azi când se scrie istoria Războiului, pentru ce nu-l face cunoscut opiniei publice, prin articolul său din „Indreptărea” pentru a-și descărca răspunderea?

Motivul este că d-sa nu avea, și nici nu putea avea vre'un proiect de operațiune ulterioare.

D-l Comandant al Armatei 3-a nu mai avea în ziua de 23 August nici un soldat cu care să constituie o masă de manevră, decât cele 10 batalioane rămase la Siliștra (6 fiind în detașamente).

Din acestea 10 batalioane, 6 au și fost trimise la Turtucaia prin ordinul 152 A. Dacă aceasta era operațiunea ulterioară, apoi trebuia menționată chiar în ordinul 146; așa cerea logica.

Prin urmare intențiunea operațiilor ulterioare a existat numai în imaginația postumă a d-lui Comandant al Armatei 3-a, care a voit să conducă războiul numai cu intențiuni, iar nu cu ordine concrete și clare.

Comisiuni interimare

- Muslubei Gh. Trache președ., Costache Popa și Toma Carapcea membri.
Pacria Vasile Iacob președ., Eduard Brenner și Gheorghe Ohia membri.
Topalu Dumitru N. Croitoru președ., Oprea N. Șocaricul și Neagu S. Orbocea membri.

Imprumutul intern

În urma înțelegerii ce a avut loc între ministerul de finanțe și principalele bănci din țară, s'au hotărât următoarele cu privire la emisiunea noului Imprumut intern: Imprumutul va fi emis pe cursul de 87 lei pentru vârsămintele integrale și 88 pentru vârsămintele făcute în două rate. Dobânda va fi de 5 la sută.

Subscrierea la acest Imprumut va începe la 25 Martie.

Subscrierile se vor închide imediat ce vor ating cifra de două miliarde. Imprumutul se face pe termen de 40 ani.

Băncile din țară au luat asupra lor 500-600 milioane.

Cei cari vor subscrie la acest imprumut, vor fi scutiți de impozitele asupra câștigurilor de război.

În ceea ce privește pe sătenii împrietăriți, ei vor putea să și plătească pământul în titluri de ale acestui Imprumut socotite pe cursul al pari.

La subscriere se vor primi numai lei.

DOBROEJA BUREAU de Informațiuni, Intervenții și consultațiuni JURIDICE, MILITARE, ADMINISTRATIVE SI IN SPECIAL PROCURARE DE COPII LEGALIZATE DUPA ACTELE DE IPOTECI, VÂNZĂRI, CĂȘĂRI, etc. distruse de inamic în Dobrogea

CLIPES

La botezul fiului, St. Vasile

Are să-ți ajungă prețeașă fina, pen-trucă finei, îi plac cărțile bisericesti. Și să vedeți cum. În timp ce preotul citea, fina de gâtul uneia din nașe (câci sârmana are 12 nași și nașe) trăgea de zor cu mâna ei grăsuile de foile îngălbenite. Iar preotul surădea fericit, și oaspeții, nași cu toții, o priveau plini de admirație.

Dar fina mai este fată înțeleaptă și cuminte, tare cuminte. Nu s'a săpărat, n'a zis nici pis - ci scintă și roșie ca macul a primit să fie botezată. Așa că preotul a mai vădat-o odată în apă. A-poi numai, fina a fipat odată, de rușine! E pudică din fire.

Și în timp ce mulțimea de nași se ro-tete în jurul mesei, fina se lăsa senină, să fie dusă în sărămurile cele frumoase, pe brațele ademenitorului Morfeu, iar când mesele s'au întins, când bucatele românești au prins să se îngire, fina dormea.

Micuță și drăguță; cu fața întoarsă în spre răsăritul de unde îi venise bine-vântarea, cu mânușile făcute puma în lături, zămbind - fina dormea. Un inger, ingerul trecut în cartea sufletelor drepte și a vieții adevărate, în cea din-tâi și a anului.

Dormea fina. Și de pretutindeni se ridicau glasuri de urare, răsunau paharele ciocnite în săndătașii ei - întru mulți ani. Târziu fina a suspinat încet - și atunci două-sprezece capete, toți nașii, s'au întors spre ea, patru brațe s'au întins de-odată - dar fina, a întors fața spre părete, și fără nici o supărare a dormit năinate.

O vioară adună cameții și camețrele în horă; o cămăruță își face camera lată; camețrele zburdă și fug de el. Răsete, vezelie, voe band. Numai fina doarme.

După horă, după vorbă, ca după furtună, când pe cerul senin luna po-liește câmpul, iar izvorul șoptește tal-nic în cântecul unui caval din depăr-tare - porni dintr'un colț doina, să pl-cure în suflete dragostea, pacea și bu-nătatea.

Oltule, Oltule! Stau privind cum curge Oltul! Stau pe puntea Oltului, Și din ochii mei curg lacrimi, Lacrimile dorului. Apa curge, nu mai seacă Nici odată al ei izvor! Plâng și plâng, fără de margini Simt că este al meu dor.

SCURTĂTURI

SA fie mistificare? În capul celor două orașe de reședință din Dobrogea Nouă a fost pus câte un medic veterinar. Și totuși, la cererile repetate de con-curs ale vechilor Dobrogeni, pentru reîn-ceperea plugăriei lor, li se răspunde mereu de către administrațiile din Cădrilater, că acolo nu mai sunt... vite.

Cărdășia liberală-averescană

Cum o judecă presa de peste munți În primul său articol „Românul” din Arad cu data de 18 Ianuarie a. c., ocu-pându-se de solidaritatea vechilor par-tide în lupta de înlăturare a noilor for-mațiuni, își pune următoarele judicioase întrebări: „Oare nu ar fi fost drept, să fie con-siderată drept imorală o solidaritate în-tre niște partide ce s'au înongat? Tot-deauna unele pe cele altele, socotim să se reciproc nu numai inutilitate dar chiar dăunătoare țării? Oare ar fi fost posibil ca niște oameni, cari s'au făcut prin zia-rele de partid: hoști, trădători, impos-tori și necinstiți, să și mai întindă mâna unul celuilalt și împingi de un sentiment de ură împărțită contra noilor par-tide, să uite ranchiunurile și certurile lor de până ieri?...”

„Răspunsul la toate aceste întrebări ar fi, că lucrul nu este cu puțință și că oricât de scăzut ar fi nivelul conștiinței noastre politice, greu s'ar putea găsi politicieni cari să săvârșească o atare monstruoșitate, numai pentru a lovi în guvernul, în care țara și-a pus toată în-crederea.

Iar despre încercările vechiului poli-ticism de a face front unic contra poli-ticii noii „Românul” scrie:

„Aceste sforțări inutile și această goană după o putere pierdută prin forța lucrurilor și prin vântul de întinerire adus de vremurile nouă, constituie un spectacol dureros pentru aceia, cari so-coteau că cei cari au greșit față de țară din cauză că au voit să păstreze în poli-tică practici învechite, vor și să se resemneze și să primească fără cârtire ruarin ce și-au creat-o singuri!”

noastră în Dobrogea a devenit împovă-rată de mai multe și mai mari greutateți ca la începutul carierei noastre aici, prin pierderea averilor enoriașilor, prin lipsa vitelor și scumpirea tuturor articolelor de-tral, prin pierderea întregului nostru avut și pagubele și stricăciunile pricinuite sf. Locașuri, prădate de aproape întregul mobilier și dotă lor interioare.

Ca ajutor, pentru bisericile dănuite de război, s'a acordat pentru județul Tulcea - abia suma de 15.000 lei, cari s'a re-partizat acelor mai puțin pagubite pentru mici reparațiuni și lipsuri.

La Casa Bisericii se găsește tabloul de situația bisericilor din Dobrogea, de pagubele și stricăciunile pricinuite flecă-reia din timpul ocupațiunei inamice.

Prin noul Decret-Lege, care a sporit lefurile clerului, s'a suprimat art. 42 în sporul de 30%, acordat preoților din Do-brogea, dar nu s'a suprimat și art. 48 pentru egalizarea clericilor din întregul Regat, spre a nu mai fi Dunărea granița între clericii aceleiași biserici și fiii legi-timi al aceleiași neam.

În consecință, Domnule Ministru, noi, clericii Dobrogean, modești în pretențiuni -ca și în trecutul nostru de până astăzi - Vă rugăm cu profund respect și cu toată stăruința, să binevoiți, ca la alcătuirea noului proiect pentru modificarea legii clerului m rean, a avea în vedere și dreptele noastre cereri rezumate aci și anume:

- 1. - Suprimarea art. 48 din legea cle-riului mirean dela 1893") spre a nu mai exista o excepție în clerul nostru bise-cesc.
2. - Să se ia grabnice și serioase mă-suri pentru refacerea gospodăriilor preoților distruse de război; cu pre-cedare, preoților, a despăgubirilor de război, plătinđu se primul acot de cel puțin 25% asupra valorii din declara-ția de pierderi.
3. - Să se dispună acordarea, cu pre-cedare, preoților, a despăgubirilor de război, plătinđu se primul acot de cel puțin 25% asupra valorii din declara-ția de pierderi.
4. Casa Bisericii să avizeze de îndată la mijloacele necesare pentru refacerea bisericilor care au suferit stricăciuni și completarea cu cele strict necesare cul-tului, precum: sf. Vase, Oaoare sacre, Vestimente bisericesti, cărți de ritual etc.
5. - Să se interzică pentru impro-prietăria tuturor preoților din sus zisa categorie cu câte 10 ha teren de cultură, iar preotesele văduvele și cântăreții cu cel puțin 5 ha.
6. - Drepturile la pensie să se ega-leze cu ale membrilor corpului didactic, avându-se în vedere anii de slujbă, iar nu limita de vârstă, care după actuala lege e fixată la 70 ani.

Aceste modeste cereri fiind satisfăcute de onor. Guvern, acesta va împlini, pe de o parte lipsa celor mai propriu mijloace de ameliorarea situației necesare în care ne sbatem noi, clerul Dobrogean, în spe-cial, - iar pe de altă, va reda și biseri-cilor posibilitatea de a fi readuse în stare de a deservi scopului pentru care poporul de aici a făcut mari jertfe.

Iar noi, clerul Dobrogean, promitem solemn că vom depune și în viitor tot zelul și activitatea noastră întru înde-plinirea cu aceeași punctualitate a tuturor îndatoririlor ce ne incumbă șacra misi-une a apostolatului nostru în această scumpă parte a marelui Regat Român de astăzi.

3) Art. 60 Legea din 1906.

Tulcea, 5 Februarie 1920.

Un răspuns

„Unului scriitorilor, savanților și istoricii r bulgari”

D. Emil M. Brancovici, profesor la Academia de Inalte studii com-erciale și industriale din Bucu-rești, fost președinte al Asociației cerealiștilor și al Camerei de comerț din Constanța, făcând să apară în broșură seria de articole publicate în ziarul nostru sub titlul de mai sus, le precede de următoarea

PREFAȚĂ

Atrăgându-mi-se atenția de către d-l Const. Sarry, directorul ziarului „Dobrogea Jună”, asupra cărții apărute în ediție franceză intitulată: „La Dobroudja”, „Géographie, histoire, ethnographie, importance économique”, publicată de către „Uniunea savanților, scriitorilor și artiștilor bulgari” și cerându-mi-se pentru numitul ziar, a face un răs-puns cel puțin pentru capitolul cel mai însemnat, acei al „importanții economice” a Dobrogei, m'am exe-cutat cu cea mai mare plăcere și prezenta lucrare a apărut imediat în „Dobrogea Jună” încă prin No-emvrie 1918, într'o serie de arti-cole. Un amic, reîntors nu de mult dela Paris, mi-a comunicat că ma-terialul publicat aci de mine, a fost utilizat de delegații noștri la Conferința pacii.

Dela tot începutul intenționasem a publica această lucrare și în broș-ură, dar cauze diverse, independen-te de voința mea, au făcut ca această dorință să nu o fi putut realiza decât abea acum.

Importanța economică a Dobro-gei prezintă pentru România și mai ales pentru România Mare un deo-sebit interes și chestiunea are încă un caracter de actualitate, nu atât din punctul de vedere al revendi-cărilor bulgare, cât din acela al următoarelor două considerațiuni.

1. Nu este bine a lăsa opinia publică și mai ales cea străină,

Emil M. Brancovici. Decembrie 1919. CONSTANȚA Dr. L. Rosenbatt pentru Boli interne, copii și sifilis Consultațiuni 4-7 d. a. Str. Manguilei 61